Regd No. M 3289

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు జాతీయపత్రిక

సంపుటము ౧౨ | హైదరాబాదు - దక్కన్ ౨౦ మెహరు ౧౩౪౬ ఫ. శా. శ. ౧౮౫౯ ఈశ్వరనామ సంవత్సర శ్రావణ బ ౫ గురువారము | సంచిక ౩౨

గోలకొండ పత్రిక
సంవత్సరమునకు ౬-౦-౦
అరమాసమునకు ౩-౦-౦
విడిపత్రిక ౧-౧-౦

విదేశములకు
సంవత్సరమునకు ౧౫ షిల్లింగులు
అరమాసమునకు ౮ "

షరా:— అరమాసముల తక్కువ కాలపు చందాకు పత్రిక పంపబడదు.

గోలకొండ కవులసంచిక
పటములు ౩౦ పుటలు ౪౧౦
కవులు ౩౫౪
అతిసుందరము ఆకంద రము
చందాదారులకు ౧-౨-౮
ఇతరులకు ౨-౦-౦
తపాలఖర్చులు ౦-౧-౫
కారకస్థలములు.

గోలకొండపత్రిక
హైదరాబాదు.
మూపాటి వేంకటరమణాచార్యులుగారు
హనుమకొండ

బొంబాయి మంత్రుల జీతములు

ప్రతినెలకు దుగింలు, అలవెన్సు

పూనా ౨౪ అగస్టు. బొంబాయి రాష్ట్రపు మంత్రులు తమ జీతములకంటే చాలే ఆర్థికశక్తిగల వేరు కాబట్టి వారి సమాలోచనము జరిగినది.

బడ్జెటు సమాలోచనమందు పాల్గొనని జా. ఆంగ్లేయ-ఆంగ్లో వేరు సభయం దుష్టితులై యుండిరి.

వేదుపట్టణాందు మూడు చిత్తు శాసనము. ప్రతిపాదిస్తబడి అంగీకరింపబడవలసి యున్నందున వ్యాజ్యాధ్యక్ష, సంబేహమంత్రి విస్తరించుటకు బదు కొకటి కొంత, అధ్యక్షులు జనరల్, గారు సర్వదాం కాన్యావిధంబడియుండిరి

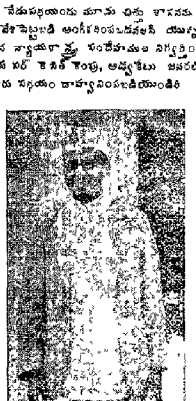

బొంబాయి రాష్ట్రపు మంత్రుల జీతములు, యిల్లు, బంధి అలవెన్సుల చిత్తుశాసన మంగీకరింపబడినది. అదనగా శాసనమును అంగీకరించుటగాను ప్రతిపాదించిన - హోంశాఖాధిపతియగు మంత్రులును, అధ్యక్షులును నెలకు ౫౦౦ రు., ౨౫౦రు అలవెన్సులు ఉపాధ్యక్షులకు ౧౬౦౦౦ రు నిర్ణయించబడినవి.

ప్రధానామాత్యులకు ఇల్లును బి. జి. ఖేర్ గారు పదేళ్ళు, క్షీణత్యాగము కాగలదోనేకము చేశారు కాబట్టి అంగీకరించలేదు. రాష్ట్రాధ్యక్షుడు దీని పరిగణింపబడవలసిన సభ్యుల కొంగిలుకు, ఇల్లు ఖర్చు ౨౫౦౦ రు. ఇవ్వబడుచున్నది.

బిహారు రాష్ట్రపు నిలువ బడ్జెటు

౭౪ లక్షల నిలువ

పారిశ్రామిక విద్యల ప్రోత్సాహము

పాట్నా అగస్టు ౨౪.

శాసనసభయందు బిహారు రాష్ట్రపు అదాయవ్యయపట్టిక ప్రవేశపెట్టుగా ఆర్థికమంత్రులగు శ్రీ అబ్దుల్ జాబ్బారాయణగారు కాంగ్రెసువారి నిర్మాణ కార్యక్రమాలకు మద్దతులంగీకరించిరి, తక్కువంధనులను వ్యయములనరికి పన్నులకు నిరసనపరిచి.

మంత్రు లాచరణమందు పెట్టబడిన సమస్యలను, నిర్ణయములను పోగడవలసిన, దాని కి సదవకాశమును ప్రస్తుత రాష్ట్రపు పరిస్థితుల దృష్టియందు సూక్ష్మపరిశీలన విధింపవలసి కల్పిం దని బలికిరి.

నిరక్షర విద్యార్థులకు సమ్మతి నిధిని ఏటేటా జ్యుడిషల్ స్టాంపుల డ్యూటీ పెంచుటకు ప్రవేశపెట్టబడిన ౨ సంవత్సరాలకు సమకూరినదని ౮౦ లక్షలు ౨ రాబడి కలదనుచు తెలిపిరి

ఇందేగాక మంత్రులు వ్యవసాయ కౌదాయ మనుకుంటి తీర్మానమొకటి ప్రతిపాదించబడెను నమ్మారనియు, వ్యవసాయదారులకు మంగీకరించబడిన, తదాదాపుగా ఉపశమనము చిత్తుశాసనము ప్రవేశపెట్టబడవలసినట్లు సర్వులు కోరుచున్నారు.

వ్యవసాయ కౌదాయవృద్ధి కేర్పడినన్న పక్షమున ప్రభుత్వరాబడి ౫ కోటి ౦౦౦౦౦౦ నుండి ౪ కోటి ౦౦౦౦౦౦ ల రూపాయి కలుగునను

అభివృద్ధిత్యాగము లాలోచించ బడుచున్నవి. అవసరాన్నిబట్టి పనిపట్టు మొత్తములు కలుపుటకు అంగీకరించు బొంబాయిలో సభయందు ప్రవేశపెట్టబడును

విపరములు

౧౯౩౭ - కి పంపిన అదాయము పరిశీలనలో ౦౦౦౦౦ రూపాయలు ప్రభుత్వము పలువురు కొనగలదు మిగిలిన౦౦౦౦౦ బుద్ధిమంతులన వ్యయపరచబడును.

రాబడులు పెరిగిన వ్యయము పన్ను బడ్జెటు సంవ ౫౫౩ కోటి౦౦౦ నిర్ణయించబడినవి దీని పంచ పెట్టబడిన ఇవ్వబడు నూతన విద్యా శిక్షణము, పారిశ్రామిక విద్యల, కారిజనుల పారిశ్రామికము, రైతులకు తంతుజాతి పరిపరిణతుల కక్షణకరిచారి సామాన్యము కలి పెర్చినదనును

నిరక్షరవ్యక్తులకు బలవంతాహారము

(ఆంధ్రా ఎడిటరుగారి)

డిమోలీ క్యాంపుకు వెళ్ళి అక్కడ ఉన్న ఆజ్ఞల పెంచుటలోనుండి తీసుకొనబడి, వారికి బలవంతాన ఆహారమిచ్చిరి. వీరిచేత యాత్రను ఆపివేయుటకు రేయింబవళ్లు కష్టపడి నలుగు.

ఈ బలవంతాహార ప్రయోగము నిలిపి సర్కారుయొక్క జరుపుచుండెను. నిరక్షరత్వమును తీసివేయుము

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

రక్తపుపోటు హెచ్చుటవలన సంపూర్ణ విశ్రాంతి యవసరము

పూనా ౨౧ అగస్టు.

మహాత్మా గాంధీజీ విషయములో మహాత్ముని ఆరోగ్యము నిరక్షణకు ఆరోగ్య, వైద్య పాలకుల మంత్రి యగు డా. బిధానాథ మహాత్ముని ఆరోగ్యము పరిక్షించి వారికి రక్తపుపోటు అధిక హెచ్చులవలె సంభవించినదని తెలిపిరి

త్యాగములేనిది స్వరాజ్యములేదు

జాతీయ పతాకాన్ను ప్రతిగృహంపై ఎగురవలయును

నరిమాన్లు గాంధిగారి ప్రబోధము

కరాచి ౨౪ అగస్టు ౨౩

"మనుమంతు దేశస్వాతంత్ర్యమ కోసం స్వధర్మమన అభిలాష కలవారు ఎందరు దేశయుద్ధమందు ఇంతకొంచెం ఎక్కువ త్యాగము చేయ దేశమునందు పంపారమే తేలుచున్నదని, ప్రజలయందు జాగ్రత్తా స్థితిలేనిది త్యాగముకూర్చుటకు మనకు స్వాతంత్ర్యము కలుగదనిపిస్తుంది ప్రజలందరు దేశ గౌరవ కలదుకు ఎంతేని త్యాగము మొక్కువ బడినది భారత ప్రజలు ఎంత త్యాగగొరవ సంపాదించారో అంతకంటే త్యాగమొనర్చు కలుగుచున్నారు కాబట్టి త్యాగమే మన పూర్వ కలుగుగా సలుపుటకు వలసినదని ఇకపోతే గాంధి భారతా మందిరమునందు పతాకోత్సవము జరుపుచు ప్రజల నుద్బోధించిరి

౩౨ ఖైదీలు నిరశనవ్రతము విరమించుకొనుట

కలకత్తా అగస్టు ౨౩

అండమాన్ ఖైదీల నిరశనమందు పాలకులు తిగా చర్చలుపూనుట తీర్పుకు కొన్నాళ్ళుగా ఇంకా అగస్టుకుండి నిరశనవ్రత మారంభించిన ఆరవ నిరశనలో ౩౨ మంది విరమించుకొనిరి

అండమాన్ దీవులలో మరింతకంటే స్థలములలో సుమారు ౩౦౦౦ మంది కాంగ్రెసీయులు నిరశన దినములు కనుగొనుటకు అనగా ఆహార సత్యాగ్రహి అనేక శోటీములు చేసిరి

నిరశనవ్రత మారంభించుచున్న ఖైదీల విడుదలకు ప్రజలు ప్రయత్నించుచున్నారు. యిందులో వారు సమకూర్చుకొనుటకు పంపిన పోస్టుకార్డులందని ప్రభుత్వమువారికి విడుదల చేయుట సమ్మతి నిర్ణయించుటలు తెలియు మన్నది.

అండమాన్ ఖైదీల స్వదేశమునకు రప్పింపగోరుట

రాజీయ బందీల విడుదల, లాలీ చార్జీల నిరసనము

కిట్టుపు అగస్టు ౨౩

వేలకొలది విద్యార్థులు పాల్గొనుచున్నారు. ఇందులో ప్రధానంగా విద్యార్థులు "అండమాన్ రాజకీయ ఖైదీలందరిని విడుదల చేయుము" అనుచుండిరి. కాలేజీ పెట్టుటకు పోలీసులు లాఠీచార్జీ చేసినందుకు నిరసనగా ఈ ఉద్యమము ప్రారంభమైనది. ఇందులో పాల్గొనుచున్నవారు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు. ఇందులో పాల్గొనుచున్నవారు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు. ఇందులో పాల్గొనుచున్నవారు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు. ఇందులో పాల్గొనుచున్నవారు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు. ఇందులో పాల్గొనుచున్నవారు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు.

ఖైదీల విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు. ఇందులో పాల్గొనుచున్నవారు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు. ఇందులో పాల్గొనుచున్నవారు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు. ఇందులో పాల్గొనుచున్నవారు ఖైదీలు విడుదలకు ఉద్యమించుచున్నారు.

సికింద్రాబాద సేనల చైనాయుద్ధ ప్రయాణము

సికింద్రాబాద ౨౨ అగస్టు

మూడు ప్రాంతములలో ప్రజ ఉపాధ్యక్షుడు కొత్త సలహా ప్రకారము ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళి, ౪/౧౯ హైదరాబాద్ రెజిమెంటు ఇదివరకే వెళ్లినది.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రభుత్వము
వారి విద్యుచ్ఛక్తి డిపార్టుమెంటు.

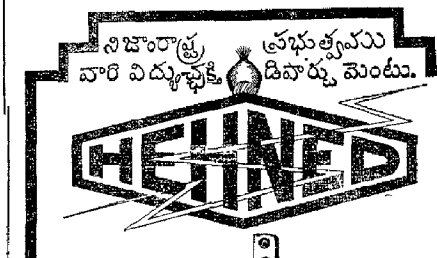

విద్యుత్తయిస్త్రి
పెట్టెను
ఉపయోగింపుడు

యిది శుభ్రము, నిరపాయకరము.

దీనివేడిని సులభముగా కట్టుబాటు చేయుచున్నను.

దీనివలన అనవసరపు ఖర్చులేదు.

వేడినేయుట సులభము త్వరితము.

పలురకముల యిస్త్రీపెట్టెలను పరీక్షించుటకు

బిజిలిమంజిల్ నకు దుండి
బుద్ధిరాజుగారి రోడ్.

TEL No 126

గమనిక

ఈక్రింద స్థలములలో గోలకొండ పత్రిక విడిపత్రులు విక్రయించబడును.

హైదరాబాదు
1. ఆంధ్రబుక్ డిపో, సుల్తాన్ బజారు
2. ఆంధ్రక్షేత్రం పెన్ "
3. భారతపుస్తకభాండార్ "
4. గణపతి భవన్
అలిమరోడ్డు

సికింద్రాబాదు
౧. నల్లిలు
న్యూస్, దేపంటు
108 జేమ్సుస్ట్రీటు
——రిలిపబ్లిషంటు
శ్రీరామా బుక్ డిపో
మార్కెట్ స్ట్రీట్

పెద్ద సౌకర్యము

కాలుఖులాలియతులు, ప్రామిసరీనోట్లు వ్రాయవస్తగులు తెలియక యు, చాలా వ్యయపరిచియు చిక్కుపడుచుంచుకు. అట్టిక్లిష్టములేకుండ, పరతులన్నిటిని పొందుపరచిన కాలు ఖులాలియతం, ఫారములు, ప్రామిసరీనోట్లు మూడ్రదచాలతక్కువ వెలకు దొరుకును.

ప్రామిసరీనోట్లు, కాళ్ళు, ఖులాలియతులు } 1008 2 0-0
గోలకొండపబ్లిషర్సు హైదరాబాద్

రాబోవు కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షులు

బాబు సుభాష్ చంద్రబోసు

కరాచి అగస్టు ౨౩

రాబోవు అఖిలభారత జాతీయ మహాసభ కు బాబు సుభాష్ చంద్రబోసు గారన్నట్లు సమాచారము కాంగ్రెసువారు తెలియచున్నారు.

మాతృభారతి జయంత్యుత్సవము.

శ్రీ పట్టాభి సీతారామయ్య గారి పోస్టు వారము (౩౦-౮-౧౯౩౭) పాయంకాలము ౩-౩౦ గంటలకు జరిగిన ఉన్నత పాఠశాలా వరులలో శ్రీమతి వంకాయి ఇందిరాదేవి శ్రీ ఎ. నారాయణాధిపత్యమున జరుగు మహోదార కార్యక్రమము మదుల దండకు పాల్గొనదగునని జరిగిన ఉన్నత పాఠశాల విద్యార్థినీ విద్యార్థులు తెలుపుచున్నారు.

కావలెను

పూనా సేవాసదనము నందు పరించి హిందూస్త్రీలకై ఏర్పడ్డ సేవాసదనమునకు ఏర్పడ నొకసంస్థ స్థాపింపబడుచున్నది. అనాథలను హిందూ విధవలు, బాలికలు చేర్చుకొనబడుదురు. వారికి అన్నవస్త్రాదులు ఉచితముగా నివ్వబడును. వారలకు శిక్షణమును, సంఘ సేవయు విద్యయును గరపింపబడును. పదువగలిగిన కార్యనిర్వాహకురాలు కొరకును కావలసియున్నది. సంస్థలో చేరుటకు ఉద్దేశించువారలు దరఖాస్తులు.—
డాక్టర్ భారతి ఎల్-ఆర్-సి-పి-అండ్-ఎస్ గ్లాస్గో ప్రీస్ట్-కి-ప్రాంతాలు గౌరవ సంపాదకులు

వేచియుండుడు! వేచియుండుడు!!

హచిన్సువారి అమోఘమైన రికార్డులు

"తెలుగుభావములు"

కృష్ణలీలలు	గన్యయ్య, రామతి కం, మాస్టర్ రాజేశ్వరరావు
మాయాబజారు	మిస్ శాంతమణి, మిస్టర్ ఏపి అత్మస్వామి
కపటతార	మిస్ కమలమణి
ద్రౌపదీ వస్త్రాపహరణము	ముదలైనవి,

మనోరంజకములగు పాటలు యీనెట్టులయందున్నవి.

వివరములకు:—

బి. జి. చిమల్లి

జంబాగు, హైదరాబాదు దక్కన్.

Run up!! Run up!!

GET YOUR LUCKYNUMBERSOON

H. S. L. C. 1937-38

AN EXHAUSTIVE GUIDE

For English Nonditailed and detailed.

Publishers-

Venktrama & Co., 3993 Market street,

Secunderabad. Dn.

Don't loose your lucky number. Buy soon.!

1st prize. 20 th cent Chamber's Dictionary

2nd prize. P. Sankaranarayana's (Costing 6-0-0 medium English-Telugu Dictionary

Costing 3.8-0

3rd prize Captain fountainpen 14ct gold nibfitted No. 108 costing 2-8-0

4th prize. oxford little dictionary costing 1-4-0

5th prize An exhaustive notes given free costing 1-0-0

The lucky numbers will be published shortly Don't loose numberpage. See carefully when you buy

Copies can be had from:-

Venktaram & Co.,

Market street,

Secunderabad.

or

From your head master or from any leading book sellers in Hyderabad and Secunderabad.

స్వతంత్రము—పొందుటకు

INDEPENDENCE

ఉద్యోగపు దాస్యమునుండియు నిరుద్యోగపు విచారమునుండియు స్వతంత్రతపొందుటకు

స్టార్ ఏజన్సీతీసికొనుడు

1. జీతము లేక మనిషిమిసాన	4 శాశ్వతోద్యోగము
2. పరంపర జీతము	5. అందరికి ఉపయోగపడు పద్ధతులు
3. ప్రాపిటెంటుపథంలాభములు	6 మీ జయమునకు కావలసిన అవసరము

మీ విజయము స్థిరము

వీలవగా:—మా పట్టాలు దద్దుకొనవేరవు.

అశక్త లాభములు ప్రతి పట్టాకునుగలవు.

స్వల్పసొమ్ము హెచ్చుగ చెల్లించిన, అకస్మికప్రమాదముల వలన లాభములుగలవు.

మానిశ్చలత్వము నిస్సందేహము.

పాలిసీలుఖాలీనాజామాలో నివ్వబడును.

వివరములకు చిరునామా:—

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియ ఐ. & జి.

అష్యూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్

(మదరాసు)

డివిజనల్ ఆర్గనైజర్ నిజామరాష్ట్రమునకు

బ్రాంచి: హనుమకొండ

తంతి అడ్రసు "సంఘోయి" స్థాపితము ౧౯౧౩

జీ. రఘునాథ్‌మల్, బ్యాంకర్

బ్రాంచీలు:—హెడ్ ఆఫీసు: చాదర్‌ఘాటు టెలిఫోన్ నెం. ౨౪

పత్తర్‌ఘట్టి " " ౨౦౨

కిత్కిబాజారు " " ౯౧౧

ఏజంట్లు:-సికింద్రాబాదు, యాక్సిడెంట్ అండ్ సన్సు ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

అమెరికా యాక్సిడెంటు కంపెనీకు కరస్పాండెంటు, ఏజంట్లు.

ఏజన్సీలు:-లండన్, న్యూయార్కు, బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, ఢిల్లీ, ఆగ్రా, లాహోర్, అలీగఢ్, అల్లాబాదు, కాన్పూరు, కరాచి, మీరట్, పూనా, అహమదాబాదు బజారన్, లెంగ్లాను మొదలగునవి.

ఓడదారి:-ప్రపంచమున ప్రతిచోట సముద్రపంచారమునకై "ఫ్లవుడ్ బుక్" చేయబడును. ఇందుకుకు టికెట్టు మొదలగునవి కూడ లుక్కడీనుంచి పట్టి చేయబడును.

తాతావిమాన పర్వీస్:-యూరపకు, హెయిదరాబాదు పంచాంగార్థము టికెట్టు పాస్పర్టు మొదలగువాటికిగూడ వ్యవస్థ చేయబడును.

ప్రామిసరినోట్లు:-లిబిటీపు గరన్టీ పెంటు, మైనారు గరన్టీ పెంటు, నిజాం గవర్నమెంటు బాంకు-ప్రామిసరినోట్ల క్రయవిక్రయము చేయబడును.

తాలిబ్‌దారులబాంకు-మారకం, మరియు అన్నివిధములగు బ్యాంకులబాంకు-పనిపాటలయం దలుఖాతరైన సలహా యివ్వబడును.

బంగారమునకు తక్కువవడ్డీకి గీర్వియందబడును. వివరములు జాబులద్వారాని గాని స్వకవద్దనుగాని తెలిసికొనవచ్చును

హైందవధర్మపోలీసు

అబ్దుర్ రజ్జాక్

(క్రీ.శ. ౧౬౨౭ లో గోలకొండ సుల్తాను యొక్క సేనానియగు ఇబ్రహీంఖాన్ ప్రోత్సాహియై మొగలీయులతో పోరాడుచున్న అబుల్‌హసన్ తానాషా నిజక్షత్రియుడై బొరంగజేబు కుమారుడగు షాహ్ ఆలంతో లోబడెను. గి౦౬౬ ౨౦ తక్షణ రూపాయిలా వస్త్రపరహార మిచ్చుకొనెను. మరికేవుడు మున్నగు జట్లాలను వదలుకొనెను కెండింగజిత్తో సహా౨౦ యుద్ధరాజాలెదుట దీపదైనిలిచి క్రమక్షణ చేయుకొనెను అశ్వస్త్ర, మాదస్త్రుల కలలుకూడ కొనుటలా సమర్థించు కొనబడెను. కాని బొరంగజేబు వక్రదృష్టి కృష్ణకలగకపోయెను. తానే స్వయముగా ప్రబలసైన్యముతో ఏకాయక కర్నాటకమిని గోలకొండను ముట్టడించెను. కపటప్రయుక్త చెల్లించదలేదని తొందర పెట్టెను అబుల్‌హసన్ ప్రబలసుండి దమ్ముడీలాగి తాను ధరించుచున్నట్లు, చేసుకుని సొమ్ములన్నింటిని ఉత్పి అలంగీరునకు పంపెను అప్పుడేకాని లాభమనితోచక అబుల్‌హసన్ గోటలందిరిగిని లోపలకొన్నుచెను అత్యంత విశ్వసపాత్రుడైన అబ్దుర్ రజ్జాక్ సేనాధియయ్యెను, నుట్టడి సైలంపర్యంతము జరిగెను కోటచుట్టునుండు అగడ్డను పూడ్చులలో శేలకొలది మొగలీసేన హతమయ్యెను. ఒకగోట మాను మరంగనులు చేతి తుపాకీలనుండి అంతిలింపి అమరుల మొనకొలిగి మొగలసైన్యము నుండి వచ్చెను. అబ్దుర్ రజ్జాక్ కిదరక్కే కానిచ్చి గట్టిలో కోటలోపలికుండి మరంగనులు చేతి అమరుచునకు సిద్ధపడియుండెను.

అలంగీరు ఆగడ్డ నిండుచుండు వర్షములు వచ్చి అంతయు కొట్టుకొనిపోయెను మరల ప్రారంభించెను, అబ్దుర్‌రజ్జాక్ సమయమునకు పెట్టి తటాలుని కొంతకాలంగో మొగలుపైపడి, వారిమను చేసిపోవుచుండెను. దీనికి మనస్తాపలుడైన అలంగీరు ప్రకోపించి అబ్దుర్ రజ్జాకునకు స్వప్రశస్తాత్మకతతో జాబులపంపెను తనకు సహాయము చేసినట్లైన రజ్జాకునకు ఉన్నతోద్యోగమును నిత్యమనెను. రజ్జాక్ తన సైన్యమునంతయు జాకజోళ్ళేళ్ళ అలంగీరుకభిమత చదివినిపించి ప్రత్యుత్తరమునా దానివలెంచి గాలికిదిడెను.

అలంగీరు సేనానియగు ఖీలోజాఖాన్ జాటిరాణ్ణి కొండకోటలో కోటగోడలకు నిప్పు కలుపకే యెగ్గజాలకు కొండకు కోటగోడ లనెత్తేలు. తక్కువనాను నిత్యులకై సెక్కుచుండిన అప్పుడు కోటలోని యొక్క కుర్రవారిచేచూచి భా భా రాజమంతలో కోటలోని వారిని మేలుగాలిపెను. శత్రువులు కందకము లోనికి పారలేయబడిరి అబుల్‌హసన్ అశక్తుడు బంగాను పెడకట్టే బంగారుగోలుకు లేయించెను. జర్రీకుడు తా తొడికిరించెను పైగా దానికొక పద్యమునా గాసేసి కడకెంటనే యుంచుటకై అజ్ఞయిచ్చెను. ప్రోహియగు ఇబ్రహీంఖాను సేనానికికి- విశ్వాసములో శతాంకసైనిక లేకపోయెను! భారతదేశములో కుర్రవాళ్ళన్న సిగారిచేలను చేత్రమాలు చక్రిత్రలో అలంగీరుకుకు తటస్థించుచుండుట

మరల అలంగీరు రాజ్యతో రహస్యపత్ర వ్యవహారములను పడిపెను కాని అదిరుకు తా తుదివరకును కర్నాటలాలో మొగలులకు ప్రాణములిచ్చిన వారిలో పోరాడితేనుదనని జవాబిచ్చెను.

పరిక్షేలిట్టుండ ౨౩ సెప్టెంబర్ ౧౬౨౩ జాటిరాణ్ణి అబ్దుల్‌ఖాన్ అనసీచుడు అబుల్ హసనుకుత్రోయిను బొరంగజేబు అంచుమలకు గురియై తాను కోలలియున్న దిడ్డిపాలిని తిరిచి శత్రుసైన్యమును లోపలికుదిలెను అబ్దుర్ రజ్జాక్ వారిని నివెంటనే పంత్రెండుమందిని మాత్రము ఇ.టతీసికొని శత్రువులపైబడెను ఒక చేయుచుండిలో ఎదుటపడినవారిని తుదు ముగు జాటవేతికొని పోవుచుండెను. సైన్యాగ మనకుపోయి సైన్యములకొట్టుకొని ద్వారము లను ఒంధింప గోరుచుండు కాని ఒక్కడు చేయుచుండిని ఏమిచేయగలడు కరికిమున కిరి గాయములు తగిలెను. ఇంకను లోపలికుండెను. తుదకు స్వప్నతిప్పి సుర్రమునుండి గ్రిర్రుకిందట పడిపోయెను. అలంగీరుకోటను వశపరుచు కొనెను అబుల్‌హసన్ తన కొలువు సమావేశ మొనెను కర్నాటకి జనాజాలోపికయిను భార్య అందరను కొలిచియుండెని తనదప్పుడన్నిక్షయం పునువిశేషికొని ప్రభాంతకుడు నాకనిశేషవాడను పై కొట్టుచు శత్రువులు దమ్ములలో అజ్ఞయను చేసికందున తన భాగ్యజనుమాదన తెప్పించుకొని సింహాసనమునపైనే భుజంచెను కొన్ని ఘడి ముల లోగో అతిను కొడిదయ్యెను

అబ్దుల్‌రజ్జాక్ రెండుదినాలవరకు పడినపోటనే స్వప్నతిప్పియుండెను. అతని తిర్యాక నర్తించి రహస్యఖాన్ అనువతకు కనబుంటికి తీసికొనిపోయి చికిత్సచేయుచెను కొంత కాలమునకు గాయములన్నియు మానిపోయెను

బహుశాకాలమునకు బొరంగజేబు అనేవిని కారంచుచు తన సేనానాయకత్వము వహించు టకై పలుమారు ప్రార్థించెను

ఇకనిచర్చాకులను ప్రోత్సాహములేనికి తుదకు ఎంతయో నిర్బంధమునకు అలంగీరునేవ వంగిక పంగిరెను

ప్రోహముచేసి గోలకొండ రాజ్యవాసమను నకు కారకుడైన అబ్దుల్లాఖానుకు ప్రకళనముగా అలంగీరు జానిరిల వధించెను

ఇందుమతి

మార్వాడ్ దేశపు హిందువులకు పవిత్రక్షేత్రమై యుండదగినదే కాని యాదేమిచక్రవాళ హిందువులు అనేక తీర్థయాత్రలను దర్శించుకొనుచు కొని హిందూ మార్వాడ్‌రాజ్యమైన జోధపుర్ పట్టణము, స్త్రీలు, పురుషులు, రాజులు, కాకులు అందరును రెండు మూడునూర్ల ఏండ్లవరకు తమ ప్రాణములను బలిగా పట్టించుచు చిట్టిపట్టి క్షేత్రపు రాజమను మార్వాడును నే జెప్పవలన వాడ గోరెను.

ఈ మార్వాడ్ రాజ్యపు రాజులలో అమరసింహుడు, భట్టూసింగ్, పట్టు కేవతమ యావత్ చిత్రమనుకు ప్రపంచమనుకు ప్రతిబింబిలో యని యెన్నిమారులు వినివినా కవదితీరని చక్రిత్రయు యున్నది

అమరసింహుని తమ్ముడే జస్వంతసింగు. ఇతను బొరంగజేబు, అలంగీరు పాదుషా కాలమువాడు. ఇతని పంత్రక్రమము బొరంగ జేబు పలుమారులుచువిచూచి వప్పదకియుండెను. రెండు మూడుమారులు బొరంగజేబుయొక్క సైన్యమును తోడుండిని యుండెను ప్రధాన్యా యము అంగీ రాజిని ఉన్నతపదవు లిచ్చుచు నే నన్నెను'

"ప్రయోజన (పేక్షతయా ప్రధానాగ్రాయత్వం గౌరవ మాత్రశేషం"

బొరంగజేబువంటి రాజనీతిజ్ఞుడు హిందూ పక్షమును పుట్టలేదు. ఒకసారు ఇష్టపుట్టదేమో! చేతు దుపాయములకు ప్రతిక్షత పిలుడు బొరంగ కుండేవ కపిదిద్ద పందమర్కత్ర మొకటే యుండెను. అది ఒక చిన్నచిట్టా! చిరుపెట్టు టయే! ఈ ప్రయోగమును మన జస్వంతసింగుపాలి పై ప్రయోగించెను. జస్వంతసింగుపాలి పెద్ద కమాయకు కంటకపడేయని కనయాస్థానమన పక పిలిపించుకొని మాపమ్మాలుజై జానగా ఆదరించి మన్నించి ఒకసారు కనయమను ఒకాయ కరించి కనయెయిదుటనే ధరింపజేసెను ఒక ఘడి యలో! ఆ యాకుకను చినదిగ్గెడైన కనయమునే ఘోర మరణమునొందెను.

జస్వంతసింగుపాలి స్త్రీహితుడగు అంబరు పాలకుడను మిర్జారజాసింగు నిదే ప్రయోగము కాంచెను.

జస్వంతసింగుపాలి పరిచయునుపను కుమా అది వరకే మండిపోయుండిరి జస్వంతసింగుభార్య ఇందు మతి. శూరనారి. ఒక కనయ యాజ్ఞములో తన పరివారము హతముకాగా భర్తయగు జస్వంతు డొక్కడే గాయములతో మార్వాడు రాజధానికి తిరిగివచ్చునవార్తను ఇందుమతి నగర ద్వారమునను బంధించి "వాడ్రర్ పిరికివాడు కాదు. కనరంగములో పీఠుమాపువాడుకాదు. తన పచ్చిన పిరికివాడెవ్వడో తేలుకుగను" అని తూలనాడి ముమ్మడి కొట్టుండినట్టి పిరాం గన, బొరంగజేబుయొక్క మిత్రద్రోహము చేతను విప్రయోగము చేతను తనదర్శ చవి పోగా తానును సహగమనము చేయు సద్భక్త యయ్యెను కాని ఆమె గర్భవతిగా నన్నందున అందరును వలదని ప్రార్థించి, కొంతకాలమున కాదా లాహోరు పురములో "అజితసింహు ని" కనెను. శిశువును తీసుకొని మార్వాడు పట్టుటకు ఆమెయు ఆమె పెంటనుండి ౨౦౦ మంది పరివారమును పంపిస్తులకి ఢిల్లీమార్గమున పోతలపిలచెను ఈ శిశువునుగూడ తన (పిద్ద మాలిక ప్రయోగమునకే మరొకట్టో హత్త మొనర్చుటకై అలంగీరు చుక్రక్రత నిర్వయించి యుండెను. మార్వాడులిరువురు ఈ బాలు డొక్క-డే మిగిలిన రాజకుటుంబీకులు. ఈ ౨౦౦ పరివారమునకు పాదుషాగారి చేయని వాగ్దానములు తేలేవేవు తద్దగ్రస్థలములోనను అందమునలోను, జాగీరుసనను (ప్రధానములలోను తుదకు మీవాడు రాజ్యము ఆందరకనను చేయుచు నను జాగీర్లు—కనకకు లోపిచు నశ్యతిని విధానమును నన్నింటను వారిని (ప్రలుపెట్టెను కాని ఈ ౨౦౦ మందియునుట వృద్ధుడేకా స్వయాపాము తొండపిలయ చుండినను ఒక్కరైన నను ప్రోహమునకు సిద్ధపడకపోయిరి.

సోషలిజము

(ఒక రాజకీయ విద్యార్థి)

(ప్రజాస్వామిక యభిప్రాయములు పండితో మిన్నగా శతాబ్దములొక్క (ప్రథమ అర్థభాగమున పరుగు, ఉన్నత విద్యారంగములకు మాత్రము (ప్రత్యేకించి యుండెడివి పరిత్రమాళిన్నిద్ధి, జన సామాన్యమునందు తీవ్రపరిణామము గలుగజేసి వారిని ధూమ్ర (వ్యవహారమునుండి కర్మాగారములకు ఈడ్చినది. ముమ్మరుగా బొగ్గుగనుల మరియుపట్టణ కర్మాగార పట్టణములందు నివసించుచున్నట్టి కార్మికవర్గమొకటి యభివృద్ధి కలదుగుడు కాలమునకు ఆపకర్షగ్రస్తులను ఆపన్నులను కలిగియున్నట్టి గృహస్థ పారిశ్రామికులకు కలిగిన పీడ కేవలము ఇంగ్లాండు అన్ని దేశములందు మొదటే ఈ కార్మికులను స్థాపించినది గాబట్టి, ఇట్టి కార్మికవర్గమునగా దా తలదేశమునందు (ప్రథమముగనే నిర్వచిదినది కర్మాగారమందుకు స్థిర గృహస్థులగు కలిగిన పీడ కేవలగా